

POTENCIJALI RATARSKE PROIZVODNJE U BRDSKIM I PLANINSKIM PODRUČJIMA CENTRALNE I ZAPADNE SRBIJE

Aleksandar S. Paunović, Goran Dugalić, Milomirka Madić

Univerzitet u Kragujevcu, Agronomski fakultet u Čačku
e-mail: aco@kg.ac.rs

Desimir Knežević, Miodrag Jelić

Univerzitet u Prištini, Poljoprivredni fakultet Lešak

Sažetak

U sklopu izrade master plana održivog razvoja teritorije Gruže i Rudničke Morave tokom 2014. i 2015. godine sprovedeno je terensko proučavanje pri čemu su sagledani uslovi i mogućnosti za unapređenje ratarske proizvodnje. Teritorije kojima pripadaju predeli Gruže i Rudničke Morave predstavljaju najznačajnije oblasti za poljoprivrednu proizvodnju u brdskim i planinskim krajevima Centralne i Zapadne Srbije. Ovaj prostor obuhvata 112 katastarskih opština (naseljenih mesta) i prostire se na ukupnoj površini od 138.776 ha. Na teritoriji Gruže i Rudničke Morave živi 63.449 stanovnika u okviru 20.657 domaćinstava pri čemu je utvrđen broj od 11.400 (55,2%) registrovanih poljoprivrednih gazdinstava koja svoju egzistenciju isključivo ostvaruju od poljoprivredne proizvodnje. U ovoj oblasti najzastupljenija je proizvodnja kukuruza (12.400 ha), pšenice (7.442 ha), ovsa (2.352 ha), ječma (2.292 ha) i raži (52 ha). U visinskim zonama (iznad 700 m.n.v.) prisutne su značajne površine prirodnih livada i pašnjaka. Shodno postavljenom cilju ispitivanja i sprovedenim analizama demografskog stanja, prirodnih karakteristika, klimatskih i zemljišnih uslova, dati su predlozi mera za unapređenje obima i strukture ratarske proizvodnje kao najdominantnijeg oblika poljoprivredne proizvodnje na ovom području.

Ključne reči: Ratarska proizvodnja, brdska i planinska područja, ruralna oblast, održivi razvoj.